

METEOROLOGICKÉ ZPRÁVY

METEOROLOGICAL BULLETIN

ROČNÍK 65 – 2012

VOLUME 65 – 2012

Číslo 5

Number 5

PŘEHLED OBSAHU

CONTENTS IN BRIEF

HLAVNÍ ČLÁNKY – MAIN PAPERS

1.

Miroslav Řepka, Pavel Lipina, Miroslav Vysoudil

**HISTORIE A SOUČASNOST METEOROLOGICKÝCH
POZOROVÁNÍ V OLOMOUCI**

**HISTORY AND THE PRESENT OF METEOROLOGICAL
OBSERVATIONS IN OLOMOUC CITY**

2.

*Milan Šálek, Jana Hujšlová, František Šopko, Jan Šrámek,
Radovan Kotek, Jakub Příbyl, Tomáš Vlasák*

**BOUŘKY A JEJICH DOPROVODNÉ JEVY
V ČESKÉ REPUBLICE OD 1. DO 8. ČERVENCE 2012**

**THUNDERSTORMS AND ACCOMPANYING PHENOMENA
IN CZECH REPUBLIC FROM 1st TO 8th JULY 2012**

3.

Luboš Němec

ČESKÝ TEPLOTNÍ REKORD – DOBŘICHOVICE 20. 8. 2012

THE CZECH TEMPERATURE RECORD IN DOBŘICHOVICE ON 20 AUGUST 2012

4.

Jiří Nekovář, Václav Pokorný

**VÝVOJ TEPLoty VZDUCHU V OBDOBÍ 1961–2010
NA VYBRANÝCH STANICÍCH POBOČKY PRAHA**

**AIR TEMPERATURES AT SOME OF THE PRAGUE REGIONAL
OFFICE'S STATIONS BETWEEN 1961 AND 2010**

Miroslav Řepka, Pavel Lipina, Český hydrometeorologický ústav, Pobočka Ostrava,
K Myslivně 3/2182, 708 00 Ostrava-Poruba, repka@chmi.cz, lipina@chmi.cz

Miroslav Vysoudil, Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého, Katedra geografie,
třída 17. listopadu 12, 771 46 Olomouc, miroslav.vysoudil@prfnw.upol.cz

HISTORIE A SOUČASNOST METEOROLOGICKÝCH POZOROVÁNÍ V OLOMOUCI

HISTORY AND THE PRESENT OF METEOROLOGICAL OBSERVATIONS IN OLOMOUC CITY

Abstrakt:

Město Olomouc a jeho okolí má bohatou historii meteorologických pozorování. První pravidelné záznamy z Olomouce jsou v archivu k dispozici od roku 1850. Nejdelší souvislou datovou řadu denních úhrnů srážek má stanice Klášterní Hradisko, a to od roku 1876 do současnosti. Nejstarší meteorologická stanice na území okresu Olomouc (kromě samotného města) je Uničov, která byla založena v roce 1876. Na území města Olomouce se měřilo nebo měří celkem na sedmi lokalitách, v okrese Olomouc pak na dalších 33 místech. Článek obsahuje základní metadata všech meteorologických stanic a detailní vývoj a stěhování meteorologických stanic na území současného města Olomouce. Pracovníci Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého vytvořili síť automatických meteorologických stanic, zejména v různých částech Olomouce (MESSO) v rámci projektu studia městského a příměstského klimatu. Projekt byl letos ukončen, data z těchto stanic jsou však nadále využívána, zejména Odborem ochrany obyvatelstva magistrátu města Olomouce a také pobočkou Českého hydrometeorologického ústavu v Ostravě. Všechny stanice měří teplotu a relativní vlhkost vzduchu, některé z nich také půdní teploty, směr a rychlost větru, úhrn srážek a globální sluneční záření. Data jsou ukládána do klimatologické databáze ČHMÚ CLIDATA a využívána jako doplňková staniční síť.

Abstract:

Olomouc city and its district has rich history of meteorological observations. The first regular records from Olomouc have been archived since the year 1850. The longest data series of precipitation has been available from Klášterní Hradisko from 1876 till today. The oldest meteorological station of Olomouc district except Olomouc city is climatological station in Uničov found in 1876. There have been 33 sites with meteorological observation till the present in Olomouc district and 7 sites in the area of Olomouc city. This article contains basic metadata of all meteorological stations and detailed development and moving of meteorological stations in the area of present Olomouc city. Faculty of Science of the Palacký University Olomouc created network of automatic meteorological stations particularly in some parts of Olomouc city (MESSO). They have been studying city and suburban climate of Olomouc. The project is finishing this year but data from this stations is used by Division of population protection that belongs to Municipal Authority of Olomouc and by Czech Hydrometeorological Institute, Ostrava regional office, too. Data is stored into CLIDATA database and used in the frame of addition station network. All stations measure air temperature and relative humidity, some of them also soil temperature, wind speed and direction, precipitation or global solar radiation.

KLÍČOVÁ SLOVA: stanice meteorologická – historie pozorování – metadata – Olomouc – stanice „MESSO“

KEY WORDS: meteorological stations – history of observation – metadata – Olomouc – “MESSO” stations

Milan Šálek, Český hydrometeorologický ústav, pobočka Brno, Kroftova 2578/43,
616 67 Brno, salek@chmi.cz

Jana Hujšlová, František Šopko, Jan Šrámek, Český hydrometeorologický ústav,
Na Šabatce 2050/17, 143 06 Praha 4-Komořany, jana.hujšlova@chmi.cz, sopko@chmi.cz,
jan.sramek@chmi.cz

Radovan Kotek, Jakub Příbyl, Český hydrometeorologický ústav, pobočka Ústí nad Labem,
Kočkovská 2699/18, 400 11 Ústí nad Labem-Kočkov, kotek@chmi.cz, pribyl@chmi.cz

Tomáš Vlasák, Český hydrometeorologický ústav, pobočka České Budějovice,
Antala Staška 1177/32, 370 07 České Budějovice, tomas.vlasak@chmi.cz

BOUŘKY A JEJICH DOPROVODNÉ JEVY V ČESKÉ REPUBLICCE OD 1. DO 8. ČERVENCE 2012

THUNDERSTORMS AND ACCOMPANYING PHENOMENA IN CZECH REPUBLIC FROM 1st TO 8th JULY 2012

Abstrakt:

Frontální rozhraní oddělující chladnou vzduchovou hmotu nad západní Evropou a velmi teplou vzduchovou hmotu nad střední a východní Evropou mělo za následek osmidenní období se silnými bouřkami. Bouřky byly doprovázeny přivalovými dešti a lokálními povodněmi, nárazy větru a kroupami. Na některých tocích bylo dosaženo stupňů povodňové aktivity. Výstrahy byly vydávány pro varování obyvatel, hasičského záchranného sboru a další orgány.

Abstract:

Frontal boundary detaching cold air mass over western Europe and hot air mass over central and eastern Europe lead to 8 day period with severe thunderstorms. They were accompanied by torrential rainfalls and flashfloods, windgusts and hailstorms. Levels of flood stages were reached at some river reaches. Warning information was issued to warn the public, fire rescue services and some other authorities.

KLÍČOVÁ SLOVA: bouřka – výstraha – povodeň z přivalových srážek – stupeň povodňové aktivity

KEY WORDS: thunderstorm – warning – flashflood – flood stage

Luboš Němec, Český hydrometeorologický ústav, pobočka Praha, Na Šabatce 2050/17,
143 06 Praha 4-Komořany, nemec@chmi.cz

ČESKÝ TEPLOTNÍ REKORD – DOBŘICHOVICE 20. 8. 2012

THE CZECH TEMPERATURE RECORD IN DOBŘICHOVICE ON 20 AUGUST 2012

Abstrakt:

Článek se zabývá rekordní teplotou vzduchu v Dobřichovicích dne 20. srpna 2012. Krátce hodnotí synoptickou situaci a podmínky v době maximální naměřené teploty. Srovnává stanici Dobřichovice se stanicemi okolními a letošní léto s těmi nejteplejšími za posledních padesát let.

Abstract:

The article discusses the record air temperature in the town of Dobřichovice (Central Bohemia) on 20 August 2012. It briefly assesses the synoptic situation and conditions at the time when the maximum temperature was measured, and compares the Dobřichovice station with the surrounding stations and this year's summer with the warmest summers over the last 50 years.

KLÍČOVÁ SLOVA: rekord teplotní – Česká republika – 2012

KEY WORDS: Temperature record – Czech Republic – 2012

Jiří Nekovář, Václav Pokorný, Český hydrometeorologický ústav, pobočka Praha,
Na Šabatce 2050/17, 143 06 Praha 4-Komořany, jiri.nekovar@chmi.cz, pokorny@chmi.cz

VÝVOJ TEPLoty VZDUCHU V OBDOBÍ 1961–2010 NA VYBRANÝCH STANICÍCH POBOČKY PRAHA AIR TEMPERATURES AT SOME OF THE PRAGUE REGIONAL OFFICE'S STATIONS BETWEEN 1961 AND 2010

Abstrakt:

Příspěvek hodnotí vývoj teploty vzduchu ve třech výškových pásmech zastoupených šesti vybranými stanicemi ČHMÚ v regionu pobočky Praha. Pokládá si otázku, zda se aktuální klimatická změna (zastoupená teplotou vzduchu) projevuje rozdílně v nízkých, středních a vyšších polohách zkoumané oblasti. Byly zpracovány grafy průměrné denní teploty a denních maxim a minim pro období 1961–2010 a totéž zpracování i pro kratší období 1961–1985 a 1986–2010. Na většině řad celého období byl zaznamenán statisticky významný kladný trend.

Abstract:

The contribution reviews the development of air temperatures in three altitude zones represented by six selected stations operated by the CHMI in the region covered by the Prague Regional Office. The authors ask the question of whether the current climate change (represented by air temperature) is manifest differently at low, medium and higher altitudes in the area under review. They have plotted graphs of average daily temperatures and daily maximums and minimums for the period from 1961 to 2010 and also for shorter periods from 1961 to 1985 and from 1986 to 2010. A statistically significant upward trend has been discerned in most of the data series for the whole period.

KLÍČOVÁ SLOVA: teplota vzduchu – oteplení

KEY WORDS: air temperature – warming

INFORMACE – INFORMATION

Hájková, L.: Bioklima 2012 – Bioklimatologie ekosystémů

Hájková, L., Kožnarová, V., Nekovář, J.: Páté evropské sympozium o alergologii

Hájková, L.: Konference Phenology 2012

Vaniček, K.: Ozonové symposium, Toronto a Mezinárodní den ochrany ozonové vrstvy – 2012

Kubát, J.: Konference k 10. výročí povodně 2002

Lapin, M., Krška, K.: Doc. RNDr. Ferdinand Šamaj, DrSc., už nie je medzi nami